

วัตถุ ธรรมชาติ และ ศิลปะ

สนใจ จิตพิทักษ์

วัตถุ ธรรมชาติ และศิลปะ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดสุนทรียภาพ และให้คุณค่าแก่ชีวิต ก่อให้เกิด
 รสนิยมไปสู่สิ่งที่ดีงาม ยกกระดับจิตใจไปสู่ภาวะที่สูงขึ้น ความงาม ความเบิกบานแห่งดวงจิต
 และมีอารมณ์อันเป็นอิฏฐารมณ์

วัตถุ สสาร มีร้อยอันพันอย่างที่ก่อให้เกิดความสุขสบาย ให้ความสะดวก และให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น
 ตั้งแต่เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย อาหาร ยารักษาโรค การคมนาคม เครื่องอำนวยความสะดวก
 ต่าง ๆ รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเทคนิควิทยา ที่จะช่วยเพิ่มพูนสสารให้มีมากขึ้น

ธรรมชาติ ป่า ท้องฟ้า ทะเล ที่ราบ ทุ่งนา ลำธาร น้ำตก นกร้อง ดอกไม้ ธรรมชาติให้ความสุขความ
 รื่นรมย์แก่ชีวิต การได้มีโอกาสท่องเที่ยวไปในโลกกว้าง ในหุบเขา ห้วย ลำธาร ผ่านป่าและท้องทุ่ง ฟัง
 เสียงน้ำตก นกร้อง ดอกไม้บาน ลมพัดพร้าว กิ่งไม้ไหว แสงแดดส่องลอดมากระทบผิวน้ำ สระบัว
 ควบคววนท้องฟ้า ความเงียบสงบ ว่างแวง จักจั่น เรไร น้ำค้างตก ใบไม้หุบใบ ความสงบแห่งราตรีกาล
 มโนวิญญาณเข้าสู่วังค์แห่งความสงบ สมานและสัจธรรม ความปลื้มชื่นชม ความกลมกลืนผสมผสาน
 และสัมพันธ์ระหว่างดวงจิตและมโนธรรมกับสิ่งแวดล้อม

มนุษย์เรานับวันจะห่างเหินจากธรรมชาติมากขึ้นทุกวัน สิ่งเหล่านี้เหลือเพียงอดีต ความทรงจำ ป่าเป็น
 เมือง เมืองเป็นนคร นครคือที่รวมของสรรพสิ่ง สรรพวัตถุแห่งโลกธาตุ เป็นที่รวมของความสับสน
 วุ่นวาย ผนังคอนกรีตคือธรรมชาติของนคร แสงสีและไฟประดับจากเพดานแทนแสงคววนท้องฟ้า
 เติงรถ เสียงเครื่องจักร แทนที่เสียงจักจั่นเรไรเสียงน้ำตกนกกร้อง กลิ่นน้ำเน่า กองขยะ สิ่งปฏิกูล แทน
 กลิ่นดิน กลิ่นป่า และกลิ่นดอกไม้ในธรรมชาติ มโนวิญญาณล้อมกรอบอยู่ในห้องสี่เหลี่ยมแคบ ๆ ซึ่ง
 ก่อกำแพงอย่างแข็งแรง ก็จะบีบคั้นไม่ให้ดวงจิตวิญญาณเข้าสู่สัมผัสกับธรรมชาติ และความบันเทิงแห่ง
 จักรภพอันกว้างใหญ่ไพศาล

ชีวิตทุกชีวิตต่างกันชน แสงหาสัจธรรมในธรรมชาติใหม่ที่มีมนุษย์สร้างขึ้นด้วยความกระวนกระวาย ใน
 อารยธรรมใหม่เราจะพบทั้งความบันเทิง ความสับสน ความเร่งรีบ ความทุกข์ยากคอยากและหิวโหย
 การเอาเปรียบ กคชชัมเหง และภัยของสงคราม นี้อาจจะมองโนแง่ร้ายเกินไป แต่เราก็ปฏิเสธไม่ได้ว่า

เราได้ห่างเหินธรรมชาติ เราสร้างอารยธรรมใหม่ท่ามกลางกำแพงนคร ป่าคอนกรีต เครื่องจักร ในโลก
วัตถุนิยมเราต้องสร้างสัจธรรม ค่านิยม ความชื่นชม ปิติยินดี และสุนทรียภาพใหม่ในโลกของวัตถุนิยมแทน
ความวิเวก ความสงบสงัด สันโดษ และการแสวงหาสัจธรรมดั้งที่บรรพบุรุษเคยปิติชื่นชมและแสวงหามา
ศาสนาสอนให้บุคคลสละวาง หาสันโดษ ตัดช่อกน้อยแต่พอตัว จริงหรือ

พระพุทธเจ้าทรงเทศนาสอนสาวกองค์หนึ่งว่า เป็นความจริงที่ว่า เราสอนให้ละการงาน แต่ก็เฉพาะ
การงานอันนำไปสู่ความชั่วร้ายทางกาย วาจา และใจ เป็นความจริงที่ว่าเราสอนการสละวาง แต่ก็
เฉพาะการสละวางความหยิ่งลำพอง ตัณหา ความคิดชั่ว และอวิชชา มิได้ให้มายให้สละวางความ
รัก ทาน และสัจธรรม (รพินทรนาถ ฐาตุร ปรัชญานิพนธ์ สาธนา)

ธรรมชาติดียังคงเป็นที่ฝันใฝ่ของผู้ที่จะแสวงหาความปิติ ความชื่นชม ความเบิกบาน และการแสวงหา
สัจธรรมต่อไป

ศิลปิน ศาสตราจารย์ ศิลป พีระศรี กล่าวว่า มนุษย์ใช้ศิลปะเพื่อความสุขทางสุนทรียะ บริสุทธิ และ
ผลที่ได้จากความสุขทางสุนทรียะนี้แหละที่จะทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ โดยสมบูรณ์ โดยอาศัยศิลปะ
มนุษย์จะขยับขึ้นเทียมเทพเจ้า และโดยวิธีนี้มนุษย์จะพ้นจากความป่าเถื่อน และสัญชาตญาณของ
สัตว์โลกธรรมดา

ศิลปะเท่านั้น (หมายถึง วรรณคดี คณิตรี จิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรม) ที่จะทำให้
มวลมนุษย์เป็นพี่น้องกัน ศิลปะเท่านั้นที่ไม่มีขอบเขตของเชื้อชาติ ไม่มีการแก่งแย่งในผลประโยชน์
ศิลปะ เป็นสื่อสำคัญที่จะยกระดับจิตใจของเราขึ้นอยู่ในอาณาจักรที่สูงส่ง และให้ความหวังใน
อนาคตอันเป็นอุดมคติแก่เรา (ศิลปะ พีระศรี What is Art.)

วรรณคดี คณิตรี จิตรกรรม และประติมากรรมรวมทั้งสถาปัตยกรรม สิ่งเหล่านี้มีลักษณะร่วม คือ ก่อ
ให้เกิดสุนทรียภาพ สุนทรียภาพเป็นที่มาของค่าของศิลปกรรม และเป็นสิ่งที่ทำให้เราเห็นความงาม กวี
และศิลปิน มีมโนภาพแห่งความงาม ความบันเทิงใจ สามารถสร้างสรรค์ศิลปออกเป็นที่ชื่นชม
และปิติได้

ทั้งวัตถุ ธรรมชาติ และศิลปะ ต่างก็เอื้ออำนวยช่วยจรโลงโลกนี้ให้น่าชื่นชม ปิติ งดงาม ก่อให้เกิดรสนิยม
และสุนทรียภาพในสิ่งที่งดงามทั้งหลาย

ความสุขสันติ ความปิติ ความชื่นชม ความงาม รสนิยมอันดี สุนทรียภาพ และสัจธรรมก็เป็น
สิ่งที่ท่านแสวงหาอยู่มิใช่หรือ